

COBISS[®]

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COBISS3/Katalogizacija

V6.3-00

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM[®]

© IZUM, 2015.

Naslov originala: COBISS3/Katalogizacija, V6.3-00; junij 2015

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM su zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke korporacije Oracle Corp ili njenih vlasnički povezanih kompanija.

Druge upotrebene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdavanja prve verzije priručnika u avgustu 2011. do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.3-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: jun 2015; prevod: jun 2015.

ISSN 2350-3521

SADRŽAJ

PREDGOVOR	PREDGOVOR-1
O UPUTSTVIMA	O UPUTSTVIMA-1
1 UVOD	1-1
2 SISTEM UZAJAMNE KATALOGIZACIJE	2-1
2.1 Baze podataka	2.1-1
2.1.1 Bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.1.1 Strane bibliografske baze podataka.....	2.1-1
2.1.2 Normativne baze podataka	2.1-2
2.1.2.1 Strane normativne baze podataka.....	2.1-3
2.2 Bibliografski zapisi	2.2-1
2.2.1 Unos novog bibliografskog zapisa.....	2.2-1
2.2.2 Uređivanje postojećeg bibliografskog zapisa	2.2-1
2.3 Normativni zapisi.....	2.3-1
2.4 Način rada obnavljanjem	2.4-1
2.5 Dozvole za uzajamnu katalogizaciju.....	2.5-1
2.6 Privilegije.....	2.6-1
3 INTERFEJS ZA KATALOGIZACIJU	3-1
3.1 Naslovni red.....	3.1-1
3.2 Red menija	3.2-1
3.2.1 Meni Pretraživanje.....	3.2-3
3.2.2 Meni Zapis.....	3.2-4
3.2.3 Meni Uređivanje.....	3.2-5
3.2.4 Meni Pogled.....	3.2-7
3.2.5 Meni Podešavanja.....	3.2-8
3.2.6 Meni Spremište.....	3.2-9
3.3 Red alata	3.3-1
3.4 Spremište zapisa	3.4-1
3.5 Editor zapisa	3.5-1
3.6 Statusni red	3.6-1
4 PRETRAŽIVAČ	4-1
4.1 Polja za pretraživanje.....	4.1-1
4.1.1 Limitiranje	4.1-5
4.1.2 Komandno pretraživanje.....	4.1-5
4.1.2.1 Logički operatori.....	4.1-7
4.1.2.2 Kontekstni operatori.....	4.1-8
4.1.2.3 Pretraživanje po periodu.....	4.1-9
4.1.2.4 Limitiranje kod komandnog pretraživanja	4.1-10
4.1.3 Skeniranje	4.1-12
4.2 Pregled pojmova	4.2-1
4.3 Pohranjivanje upita	4.3-1
4.4 Izbor prikaza rezultata pretraživanja.....	4.4-1

5	PRIKAZIVAČ	5-1
5.1	Osnovni prikaz	5.1-1
5.2	Prikaz u MARC formatu	5.2-1
5.3	Standardni prikaz	5.3-1
6	SPREMIŠTE ZAPISA	6-1
6.1	Radni zapis	6.1-1
6.2	Dodavanje zapisa u spremište	6.2-1
6.2.1	Dodavanje zapisa iz pretraživača	6.2-1
6.2.2	Dodavanje zapisa za isti bibliografski izvor	6.2-1
6.2.2.1	Verzija zapisa iz COBIB-a	6.2-1
6.2.2.2	Verzija zapisa iz lokalne baze podataka	6.2-2
6.2.2.3	Izvorna verzija zapisa	6.2-2
6.2.3	Dodavanje privremeno pohranjenog zapisa	6.2-2
6.3	Uklanjanje jezičaka iz spremišta	6.3-1
6.3.1	Uklanjanje izabranog jezička	6.3-1
6.3.2	Uklanjanje svih, osim izabranog jezička	6.3-1
6.3.3	Uklanjanje svih jezičaka	6.3-1
6.4	Proveravanje zapisa	6.4-1
6.5	Poređenje zapisa	6.5-1
6.6	Upotreba spremišta zapisa prilikom uređivanja	6.6-1
6.6.1	Kopiranje teksta	6.6-1
6.6.2	Kopiranje polja	6.6-1
6.6.3	Kopiranje potpolja	6.6-1
6.6.4	Kopiranje sadržaja potpolja	6.6-2
6.7	Druge mogućnosti za rad u spremištu	6.7-1
6.7.1	Osvežavanje zapisa	6.7-1
6.7.2	Promena prikaza	6.7-1
6.7.3	Štampanje zapisa	6.7-1
6.7.4	Štampanje više zapisa istovremeno	6.7-2
6.7.5	Isključivanje podataka	6.7-3
6.7.6	Prikaz spiska biblioteka	6.7-5
6.8	Podošavanje parametara spremišta	6.8-1
7	EDITOR ZAPISA	7-1
7.1	Upravljanje zapisima	7.1-1
7.1.1	Metoda Uredi zapis	7.1-1
7.1.2	Metoda Preuzmi zapis	7.1-1
7.1.3	Metoda Priredi u novi zapis	7.1-1
7.1.4	Metoda Kreiraj zapis	7.1-2
7.1.5	Metoda Izbriši zapis	7.1-2
7.1.6	Metoda Dodaj lokalni zapis u COBIB	7.1-2
7.1.7	Metoda Proveri zapis	7.1-3
7.1.8	Metoda Privremeno pohrani zapis	7.1-3
7.1.9	Metoda Pohrani kao šablon	7.1-4
7.1.10	Metoda Pohrani zapis	7.1-4
7.1.11	Metoda Promeni masku za unos	7.1-6
7.1.12	Metoda Napusti zapis bez pohranjivanja	7.1-7
7.2	Otvaranje i zatvaranje polja i potpolja	7.2-1
7.3	Unos podataka	7.3-1
7.3.1	Unos sadržaja potpolja	7.3-1

7.3.1.1	Prozor Skup COBISS znakova.....	7.3-2
7.3.2	Unos kodiranih podataka.....	7.3-4
7.3.2.1	Šifrnici u padajućem spisku.....	7.3-4
7.3.2.2	Šifrnici u odvojenom prozoru.....	7.3-4
7.3.2.3	Neobavezujući šifrnici.....	7.3-5
7.3.2.4	Šifrnici za nekodirana potpolja.....	7.3-5
7.3.3	Menjanje vrednosti indikatora.....	7.3-6
7.3.4	Unos u polja pod normativnom kontrolom.....	7.3-7
7.3.4.1	Unos odrednice.....	7.3-9
7.3.4.2	Povezivanje odrednica.....	7.3-11
7.3.4.3	Prevezivanje odrednica.....	7.3-12
7.3.5	Unos pomoću numeratora.....	7.3-12
7.3.6	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/B formata.....	7.3-13
7.3.6.1	Polja za povezivanje kod kontinuiranih izvora (4XX).....	7.3-13
7.3.6.2	ISBN (010).....	7.3-14
7.3.6.3	Država izdavanja (102).....	7.3-14
7.3.7	Vrednosti koje korisnik unapred definiše.....	7.3-15
7.4	Dodavanje polja i potpolja.....	7.4-1
7.5	Brisanje polja i potpolja.....	7.5-1
7.6	Kopiranje i lepljenje.....	7.6-1
7.6.1	Kopiranje.....	7.6-1
7.6.1.1	Kopiranje teksta.....	7.6-1
7.6.1.2	Kopiranje polja.....	7.6-1
7.6.1.3	Kopiranje potpolja.....	7.6-1
7.6.1.4	Kopiranje sadržaja potpolja.....	7.6-2
7.6.2	Lepljenje.....	7.6-2
7.6.2.1	Dodavanje teksta lepljenjem.....	7.6-2
7.6.2.2	Dodavanje polja lepljenjem.....	7.6-2
7.6.2.3	Dodavanje potpolja lepljenjem.....	7.6-3
7.6.3	Posebno lepljenje.....	7.6-4
7.7	Određivanje redosleda polja i potpolja.....	7.7-1
7.8	Sužen i proširen prikaz zapisa.....	7.8-1
7.9	Uvid u priručnike.....	7.9-1
7.9.1	Priručnici COMARC.....	7.9-1
7.9.2	Drugi priručnici.....	7.9-2
7.10	Podešavanje parametara editora zapisa.....	7.10-1
7.11	Menjanje karakteristika polja i potpolja.....	7.11-1
8	KATALOGIZACIJA.....	8-1
8.1	Zapis postoji u lokalnoj bazi podataka.....	8.1-1
8.2	Preuzimanje zapisa.....	8.2-1
8.2.1	Zapis postoji u COBIB-u.....	8.2-1
8.2.2	Zapis postoji u mreži COBISS.Net.....	8.2-2
8.2.3	Zapis postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke ili bazi podataka WorldCat.....	8.2-4
8.2.4	Zapis postoji u ISSN bazi podataka.....	8.2-6
8.3	Kreiranje zapisa.....	8.3-1
8.3.1	Zapis kreiramo od početka.....	8.3-1
8.3.2	Zapis kreiramo priređivanjem sličnog zapisa.....	8.3-2
8.3.3	Kreiramo šablon za novi zapis.....	8.3-4
8.4	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa.....	8.4-1

8.4.1	Zapis iz COBISS3/Katalogizacija	8.4-1
8.4.2	Zapis iz COBISS2/Katalogizacija	8.4-2
8.4.3	Uređivanje neposredno u COBIB-u.....	8.4-4
8.5	Razrešavanje duplikata	8.5-1
8.5.1	Duplikat ne postoji u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-1
8.5.2	Duplikat se nalazi u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-2
8.6	Razrešavanje lokalnih zapisa	8.6-1
8.6.1	Lokalni zapis je duplikat.....	8.6-1
8.6.2	Lokalni zapis nije duplikat.....	8.6-2
9	NORMATIVNA KONTROLA	9-1
9.1	Interfejs za katalogizaciju	9.1-1
9.2	Pretraživač.....	9.2-1
9.3	Prikazivač.....	9.3-1
9.3.1	Osnovni prikaz.....	9.3-1
9.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	9.3-1
9.3.3	Standardni prikaz	9.3-2
9.4	Spremište zapisa.....	9.4-1
9.4.1	Preuzimanje odgovornosti za zapis.....	9.4-1
9.4.2	Otkazivanje odgovornosti za zapis	9.4-2
9.4.3	Povezivanje odrednica u više bibliografskih zapisa istovremeno.....	9.4-2
9.5	Editor zapisa.....	9.5-1
9.5.1	Upravljanje zapisima	9.5-2
9.5.1.1	Metoda Uredi zapis	9.5-2
9.5.1.2	Metoda Kreiraj zapis	9.5-2
9.5.1.3	Metoda Preuzmi zapis	9.5-2
9.5.1.4	Metoda Promeni masku za unos.....	9.5-2
9.5.2	Unos pomoću numeratora.....	9.5-2
9.5.3	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/A formata	9.5-3
9.5.3.1	Podaci o izvoru (810)	9.5-3
9.6	Pripreme za rad s normativnom kontrolom.....	9.6-1
9.7	Preuzimanje zapisa.....	9.7-1
9.7.1	Zapis postoji u bazi podataka LC/NAF	9.7-1
9.8	Kreiranje zapisa.....	9.8-1
9.8.1	Kreiramo kompletni zapis.....	9.8-1
9.8.2	Kreiramo kratki zapis.....	9.8-2
9.8.3	Kreiramo šablon za novi zapis.....	9.8-4
9.9	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	9.9-1
9.10	Razrešavanje duplikata	9.10-1
9.11	Razdruživanje zapisa.....	9.11-1
9.12	Usklađivanje bibliografskih s normativnim zapisima.....	9.12-1
10	PRIVREMENO POHRANJENI ZAPISI	10-1
10.1	Automatsko pohranjivanje zapisa	10.1-1
10.2	Ručno pohranjivanje zapisa	10.2-1
10.3	Pozivanje zapisa za dalje uređivanje.....	10.3-1
10.4	Definisanje vrednosti unapred.....	10.4-1
10.5	Preimenovanje privremeno pohranjenog zapisa	10.5-1
10.6	Brisanje privremeno pohranjenog zapisa	10.6-1
11	RAD SA ZAPISIMA U BRAUZERU	11-1

11.1	Segmenti i klase	11.1-1
11.1.1	Pretraživanje po ključu	11.1-2
11.1.2	Prikazi rezultata pretraživanja i unapred definisani atributi	11.1-2
11.1.2.1	Dodavanje i menjanje prikaza rezultata pretraživanja	11.1-3
11.1.2.2	Brisanje prikaza rezultata pretraživanja	11.1-4
11.1.3	Prikazi rezultata pretraživanja i korisnički definisani atributi	11.1-5
11.1.3.1	Dodavanje i menjanje korisnički definisanih atributa	11.1-5
11.1.3.2	Uređivanje spiska polja i potpolja	11.1-8
11.1.3.3	Pravila za prikaz korisnički definisanih atributa	11.1-8
11.1.3.4	Brisanje korisnički definisanih atributa	11.1-10
11.1.4	Otvaranje interfejsa za katalogizaciju	11.1-10
11.1.5	Priprema zapisa za ispis	11.1-10
11.1.6	Prikaz informacija o bazi podataka	11.1-11
11.1.7	Eksport zapisa	11.1-11
11.1.8	Verifikacija tipologije	11.1-14
11.1.9	Numeratori	11.1-14
11.1.9.1	Dodavanje numeratora	11.1-14
11.2	Radni prostor	11.2-1
11.2.1	Učitavanje zapisa	11.2-1
11.2.2	Izbor zapisa	11.2-1
11.3	Atributi klase	11.3-1
11.4	Upiti	11.4-1
11.5	Prečice	11.5-1
11.5.1	Dodavanje zapisa u prečice	11.5-1
11.5.2	Upotreba prečice	11.5-1
11.6	Relacije	11.6-1
12	ZAPISI U VIŠE PISAMA (LATINICA I ĆIRILICA).....	12-1
12.1	Zapisi u latinici	12.1-1
12.1.1	Unos podataka	12.1-1
12.1.2	Pretraživanje podataka	12.1-1
12.2	Zapisi u ćirilici ili u kombinaciji ćirilice i latinice	12.2-1
12.2.1	Unos podataka	12.2-1
12.2.2	Pretraživanje podataka	12.2-1
13	KORISNIČKA PODEŠAVANJA.....	13-1
13.1	Preporučena podešavanja	13.1-1
13.1.1	Promena veličine prozora	13.1-1
13.1.2	Izbor fonta	13.1-1
13.2	Individualna podešavanja	13.2-1
13.2.1	Veličina slova	13.2-1
13.2.2	Izgled interfejsa za katalogizaciju	13.2-1
13.2.3	Prikaz zapisa u editoru	13.2-1
13.2.4	Prikaz zapisa u spremištu	13.2-2
13.2.5	Prikaz zapisa u rezultatima pretraživanja	13.2-2
13.2.6	Definisanje prikaza rezultata pretraživanja	13.2-2
14	VEZA S DRUGIM SEGMENTIMA PROGRAMSKE OPREME COBISS.....	14-1
14.1	COBISS2/Katalogizacija	14.1-1
14.2	COBISS3/Fond	14.2-1
14.3	COBISS3/Ispisi	14.3-1

14.4 COBISS2/Ispisi.....	14.4-1
--------------------------	--------

Dodaci

A INDEKSI ZA PRETRAŽIVANJE.....	DODATAK A-1
A.1 Bibliografske baze podataka	Dodatak A.1-1
A.1.1 Osnovni indeks	Dodatak A.1-1
A.1.1.1 Bibliografski podaci	Dodatak A.1-1
A.1.1.2 Podatki o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija).....	Dodatak A.1-2
A.1.2 Dodatni indeksi	Dodatak A.1-2
A.1.2.1 Podaci o zapisu	Dodatak A.1-2
A.1.2.2 Bibliografski podaci	Dodatak A.1-3
A.1.2.3 Identifikacioni podaci.....	Dodatak A.1-4
A.1.2.4 Podaci o sadržaju (predmetne odrednice, klasifikacija)	Dodatak A.1-5
A.1.2.5 Kodirani podaci	Dodatak A.1-5
A.1.2.6 Podaci o stanju fonda	Dodatak A.1-8
A.1.3 Sufiksi za limitiranje pretraživanja	Dodatak A.1-10
A.2 Normativna baza podataka.....	Dodatak A.2-1
A.2.1 Osnovni indeks	Dodatak A.2-1
A.2.2 Dodatni indeksi.....	Dodatak A.2-1
A.2.2.1 Podaci o zapisu.....	Dodatak A.2-1
A.2.2.2 Normativni podaci.....	Dodatak A.2-2
A.2.2.3 Kodirani podaci	Dodatak A.2-2
B PROGRAMSKE KONTROLE.....	DODATAK B-1
B.1 Bibliografske baze podataka	Dodatak B.1-1
B.1.1 Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja	Dodatak B.1-1
B.1.2 Kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.1-2
B.1.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-4
B.2 Normativna baza podataka.....	Dodatak B.2-1
B.2.1 Kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja	Dodatak B.2-1
B.2.2 Kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.2-1
B.2.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.2-2
C SKUP COBISS ZNAKOVA	DODATAK C-1
C.1 Znaci za upravljanje	Dodatak C.1-1
C.2 Latinica.....	Dodatak C.2-1
C.3 Ćirilica.....	Dodatak C.3-1
C.4 Drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
D SPISAK PREČICA ZA IZVOĐENJE NEKIH POSTUPAKA I METODA	DODATAK D-1
E ATRIBUTI ZA PRIKAZ REZULTATA PRETRAŽIVANJA	DODATAK E-1
E.1 Bibliografske baze podataka	Dodatak E.1-1
E.2 Normativna baza podataka.....	Dodatak E.2-1
F PREUZIMANJE IZ STRANIH BAZA PODATAKA	DODATAK F-1
F.1 Online katalog Kongresne biblioteke.....	Dodatak F.1-1
F.1.1 Pretraživač	Dodatak F.1-1
F.1.2 Prikazivač	Dodatak F.1-1
F.1.2.1 Osnovni prikaz	Dodatak F.1-1
F.1.2.2 Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.1-2

F.1.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.1-2
F.1.3	Spremište zapisa	Dodatak F.1-2
F.2	WorldCat.....	Dodatak F.2-1
F.2.1	Pretraživač	Dodatak F.2-1
F.2.2	Prikazivač	Dodatak F.2-1
F.2.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.2-1
F.2.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.2-2
F.2.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.2-2
F.2.3	Spremište zapisa	Dodatak F.2-2
F.3	ISSN.....	Dodatak F.3-1
F.3.1	Pretraživač	Dodatak F.3-1
F.3.2	Prikazivač	Dodatak F.3-1
F.3.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.3-2
F.3.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.3-2
F.3.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.3-2
F.3.3	Spremište zapisa	Dodatak F.3-2
F.4	LC/NAF	Dodatak F.4-1
F.4.1	Pretraživač	Dodatak F.4-1
F.4.2	Prikazivač	Dodatak F.4-1
F.4.2.1	Osnovni prikaz	Dodatak F.4-1
F.4.2.2	Prikaz u MARC formatu	Dodatak F.4-2
F.4.2.3	Prikaz u originalnom MARC formatu.....	Dodatak F.4-2
F.4.3	Spremište zapisa	Dodatak F.4-2
G	CORES.....	DODATAK G-1
G.1	Interfejs za katalogizaciju	Dodatak G.1-1
G.2	Pretraživač	Dodatak G.2-1
G.3	Prikazivač.....	Dodatak G.3-1
G.3.1	Osnovni prikaz.....	Dodatak G.3-1
G.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	Dodatak G.3-1
G.4	Spremište zapisa	Dodatak G.4-1
G.5	Editor zapisa	Dodatak G.5-1
G.5.1	Upravljanje zapisima	Dodatak G.5-1
G.6	Postupci u radu sa zapisima iz baze podataka CORES.....	Dodatak G.6-1
G.6.1	Preuzimanje zapisa	Dodatak G.6-1
G.6.2	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa.....	Dodatak G.6-2
G.7	Indeksi za pretraživanje	Dodatak G.7-1
G.7.1	Osnovni indeks	Dodatak G.7-1
G.7.2	Dodatni indeksi.....	Dodatak G.7-1
G.8	Programske kontrole	Dodatak G.8-1
G.9	Atributi za prikaz rezultata pretraživanja.....	Dodatak G.9-1
H	ISPISI	DODATAK H-1
H.1	Ispisivanje	Dodatak H.1-1
H.1.1	Priprema i ispis	Dodatak H.1-1
H.1.2	Priprema i ispis po satnici.....	Dodatak H.1-1
H.1.3	Pretraživanje pohranjenih datoteka sa ispisima.....	Dodatak H.1-3
I	SPISKOVI.....	DODATAK I-1
I.1	Spisak ispisa.....	Dodatak I.1-1
I.2	Unos ulaznih parametara za pripremu ispisa	Dodatak I.2-1

I.2.1	Spiskovi KAT-SPI-01 i KAT-SPI-03	Dodatak I.2-1
I.2.2	Spisak KAT-SPI-02	Dodatak I.2-1
I.3	Opis pojedinih ispisa	Dodatak I.3-1
I.3.1	KAT-SPI-01: COMARC – bibliografski zapisi	Dodatak I.3-1
I.3.2	KAT-SPI-02: COMARC – normativni zapisi	Dodatak I.3-1
I.3.3	KAT-SPI-03: COMARC – bibliografski s normativnim zapisima (FC)	Dodatak I.3-1
I.4	Primeri ispisa	Dodatak I.4-1
J	PODACI ZA DALJU OBRADU	DODATAK J-1
J.1	Spisak ispisa	Dodatak J.1-1
J.2	Unos ulaznih parametara za pripremu ispisa	Dodatak J.2-1
J.2.1	Eksporti KAT-EKS-01 i KAT-EKS-02	Dodatak J.2-1
J.3	Opis pojedinih ispisa	Dodatak J.3-1
J.3.1	KAT-EKS-01: Podaci u MARC 21 formatu	Dodatak J.3-1
J.3.2	KAT-EKS-02: Podaci u Dublin Core formatu	Dodatak J.3-1
K	BIBLIOGRAFIJE I SPISKOVI PREDMETNIH ODREDNICA	DODATAK K-1
K.1	Ispisivanje	Dodatak K.1-1
K.1.1	Priprema i ispis	Dodatak K.1-1
K.1.2	Pretraživanje pohranjenih datoteka sa ispisima	Dodatak K.1-2
K.1.3	Priprema parametarskih datoteka	Dodatak K.1-4

SLIKE

Slika 3-1: Brauzer – pristup interfejsu za katalogizaciju.....	3-1
Slika 3-2: Interfejs za katalogizaciju	3-3
Slika 3.2-1: Bibliografski zapis – spisak metoda	3.2-2
Slika 3.2-2: Pretraživanje – spisak metoda.....	3.2-3
Slika 3.2-3: Zapis – spisak metoda.....	3.2-5
Slika 3.2-4: Uređivanje – spisak metoda (izabrano je polje za unos).....	3.2-7
Slika 3.2-5: Pogled – spisak metoda	3.2-8
Slika 3.2-6: Podešavanja – spisak metoda.....	3.2-9
Slika 3.2-7: Spremište – spisak metoda (izabran je zapis iz lokalne baze podataka).....	3.2-10
Slika 4-1: Pretraživač	4-3
Slika 5-1: Prikazivač	5-2
Slika 6-1: Spremište zapisa	6-2
Slika 6-2: Spremište zapisa – spisak metoda iz priručnog menija	6-3
Slika 6.4-1: Programski ustanovljene greške	6.4-1
Slika 6.5-1: Prozor Izbor zapisa za poređenje	6.5-1
Slika 6.5-2: Prozor Poređenje zapisa.....	6.5-2
Slika 6.7-1: Prozor Ispis zapisa	6.7-2
Slika 6.7-2: Prozor Isključivanje podataka.....	6.7-4
Slika 6.7-3: Prozor Spisak biblioteka	6.7-5
Slika 7-1: Editor zapisa	7-2
Slika 7.1-1: Pohranjivanje polja za sadržinsku obradu	7.1-6
Slika 7.1-2: Prozor Maske za unos.....	7.1-7
Slika 7.3-1: Prozor Skup COBISS znakova	7.3-3
Slika 7.3-2: Primer prozora za povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX	7.3-8
Slika 7.4-1: Prozor Izbor polja i potpolja	7.4-1
Slika 7.4-2: Prozor Izbor potpolja	7.4-3
Slika 7.9-1: Prozor Pomoć.....	7.9-1
Slika 7.11-1: Prozor Karakteristike polja	7.11-1
Slika 7.11-2: Prozor Karakteristike potpolja.....	7.11-2
Slika 8.4-1: Izbor baze podataka iz koje će se zapis učitati	8.4-3
Slika 8.4-2: Poruka pre uređivanja zapisa u COBIB-u.....	8.4-5
Slika 9.1-1: Normativni zapis (CONOR) – spisak metoda	9.1-2
Slika 9.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CONOR	9.2-1
Slika 9.4-1: Prozor Povezivanje	9.4-4
Slika 10.3-1: Prozor Privremeno pohranjeni zapisi.....	10.3-1
Slika 11-1: Brauzer – potprozori	11-1
Slika 11.1-1: Prozor Uređivanje prikaza rezultata pretraživanja.....	11.1-3
Slika 11.1-2: Prozor Prikaz rezultata pretraživanja.....	11.1-4
Slika 11.1-3: Prozor Korisnički atributi	11.1-5
Slika 11.1-4: Prozor Atribut za prikaz rezultata pretraživanja	11.1-6
Slika 11.1-5: Prozor Polje ???	11.1-7
Slika 11.1-6: Prozor Eksport zapisa	11.1-12
Slika 11.1-7: Prozor Numeratori u katalogizaciji.....	11.1-15
Slika 11.1-8: Unos uslova za numerisanje	11.1-16
Slika G.1-1: Zapis iz baze podataka CORES – spisak metoda	Dodatak G.1-2

Slika G.2-1: Primer pretraživača po bazi podataka CORES	Dodatak G.2-1
Slika K.1-1: Primer prozora Parametri ispisa	Dodatak K.1-1
Slika K.1-2: Primer prozora BIB001	Dodatak K.1-3
Slika K.1-3: Primer prozora BIB201	Dodatak K.1-4

TABELE

Tabela 3.2-1: Pregled metoda u meniju Pretraživanje.....	3.2-3
Tabela 3.2-2: Pregled metoda u meniju Zapis.....	3.2-4
Tabela 3.2-3: Pregled metoda u meniju Uređivanje.....	3.2-5
Tabela 3.2-4: Pregled metoda u meniju Pogled.....	3.2-7
Tabela 3.2-5: Pregled metoda u meniju Podešavanja.....	3.2-8
Tabela 3.2-6: Pregled metoda u meniju Spremište.....	3.2-9
Tabela A.1-1: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci....	Dodatak A.1-1
Tabela A.1-2: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-3: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-4: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci ...	Dodatak A.1-3
Tabela A.1-5: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – identifikacioni podaci	Dodatak A.1-4
Tabela A.1-6: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-7: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – kodirani podaci	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-8: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o stanju fonda .	Dodatak A.1-8
Tabela A.1-9: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak A.1-10
Tabela A.2-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka – podaci o zapisu	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka – normativni podaci.....	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka – kodirani podaci.....	Dodatak A.2-2
Tabela B.1-1: Bibliografske baze podataka – kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-2
Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.1-3
Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-9
Tabela B.2-1: Normativna baza podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje.....	Dodatak B.2-2
Tabela B.2-2: Normativna baza podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa	Dodatak B.2-4
Tabela C.1-1: Skup COBISS znakova – znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
Tabela C.2-1: Skup COBISS znakova – latinica.....	Dodatak C.2-1
Tabela C.3-1: Skup COBISS znakova – ćirilica	Dodatak C.3-1
Tabela C.4-1: Skup COBISS znakova – drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
Tabela D-1: Spisak prečica (vrućih tipki) za izvođenje nekih postupaka i metoda.....	Dodatak D-1
Tabela E.1-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak E.1-1
Tabela E.2-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka.....	Dodatak E.2-1
Tabela G.7-1: Osnovni indeks u bazi podataka CORES	Dodatak G.7-1
Tabela G.7-2: Dodatni indeksi u bazi podataka CORES	Dodatak G.7-1
Tabela G.9-1: Spisak atributa za prikaz rezultata pretraživanja u bazi podataka CORES	Dodatak G.9-1

2.1 BAZE PODATAKA

U sistem uzajamne katalogizacije uključene su:

- bibliografske baze podataka,
- normativne baze podataka.

Uzajamna bibliografska baza podataka COBIB, lokalne baze podataka i baza podataka CORES deo su svih sistema COBISS.

2.1.1 Bibliografske baze podataka

COBIB je uzajamna bibliografska baza podataka koja sadrži bibliografske podatke i zbirne podatke o fondu, dodate iz svih lokalnih baza podataka.

Lokalne baze podataka su baze podataka pojedinih biblioteka. Svaka lokalna baza podataka sama za sebe predstavlja celinu (tj. katalog biblioteke), a u odnosu na COBIB je njen deo.

Unos podataka o bibliografskim izvorima odvija se u COBIB-u, a istovremeno se zapis upisuje i u lokalnu bazu podataka. Za isti bibliografski izvor u lokalni bazi podataka i COBIB-u kreira se samo jedan zapis koji je zatim, preko COBIB-a, na raspolaganju svim bibliotekama u sistemu COBISS.

CORES je specijalizovana baza podataka koja sadrži podatke o sadašnjim i bivšim urednicima i drugim osobama te korporacijama koji učestvuju u nastajanju kontinuiranih izvora. Za pojedini kontinuirani izvor postoji jedan zapis koji sadrži osnovne identifikacione podatke i podatke o odgovornosti. Baza se ažurira tekuće, i to za potrebe vođenja personalnih bibliografija.

2.1.1.1 Strane bibliografske baze podataka

Programska oprema COBISS omogućuje preuzimanje zapisa iz drugih uzajamnih bibliografskih baza podataka u mreži COBISS.Net i drugih stranih bibliografskih baza (Online katalog Kongresne biblioteke, WorldCat, ISSN).

COBISS.Net je naziv mreže koja međusobno povezuje autonomne (nacionalne) bibliotečko-informacione sisteme COBISS različitih država i njihove informacione sisteme o istraživačkoj delatnosti. *Sporazum o uspostavljanju mreže COBISS.Net* i slobodnom protoku bibliografskih zapisa, koji se kreiraju u autonomnim bibliotečko-informacionim sistemima Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Slovenije i Srbije, potpisan je u Beogradu februara 2003. godine, a novembra 2006. godine sporazum je potpisala i Nacionalna biblioteka Bugarske. Po posebnom ugovoru između IZUM-a i Akademije nauka Albanije, početkom decembra 2012. godine uspostavljen je i u mrežu COBISS.Net uključen sistem COBISS.AL u koji su se uključile i druge albanske biblioteke.

ISSN je baza podataka koju održava Međunarodni ISSN centar u Parizu. Svaki ISSN, koji je dodeljen serijskoj publikaciji, registruje se u međunarodnoj bazi podataka koja se zvanično naziva ISSN registar, a koja je svojevremeno bila poznata kao International Serials Data System. Baza podataka se konstantno dopunjuje i ima godišnji prirast između 40.000 i 60.000 ISSN-ova, što odgovara istom broju zapisa za publikacije. Za oblikovanje i održavanje baze podataka ISSN zaduženi su nacionalni i regionalni ISSN centri. Posebnim aranžmanima su u sistem uključene i države koje formalno nisu članice međunarodnog centra.

Ako je biblioteka potpisala ugovor s ponuđačem baze podataka, zapisi se mogu preuzimati i iz međunarodnog kataloga WorldCat (OCLC).

WorldCat je online uzajamni katalog u kojeg je uključeno više od 10.000 biblioteka iz celog sveta, koje su povezane sa OCLC-om (Online Computer Library Center). Katalog sadrži zapise za svu vrstu građe na najrazličitijim jezicima. Zapisi, koji su u formatu MARC 21, uređeni su prema različitim kataloškim pravilima. Prilikom preuzimanja u COBIB i lokalnu bazu podataka, podaci u zapisima konvertuju se u format COMARC/B.

Online katalog Kongresne biblioteke (Library of Congress Online Catalog) je bibliografska baza podataka Kongresne biblioteke (Library of Congress), koja predstavlja istraživačku biblioteku američkog kongresa i ujedno je najveća biblioteka na svetu. Katalog sadrži više miliona zapisa za različitu vrstu građe na različitim jezicima, prvenstveno za monografske publikacije, rukopise, fotografije, kartografsku građu, video i zvučne snimke. Zapisi su u formatu MARC 21 i urađeni su prema anglo-američkim kataloškim pravilima (AACR). Prilikom preuzimanja u COBIB i lokalnu bazu podataka, podaci u zapisima konvertuju se u format COMARC/B.

2.1.2 Normativne baze podataka

Normativne baze podataka namenjene su normativnoj kontroli imena, poput ličnih imena, naziva korporacija, naslova, predmetnih odrednica, geografskih naziva itd. Njihovo uključivanje u sisteme COBISS odvija se postepeno i na različite načine.

Tokom 2003. godine u COBISS.SI uključena je baza podataka **CONOR.SI** koja za sada sadrži samo normativne zapise za lična imena i nazive korporacija koji se pojavljuju kao autori u bibliografskim zapisima. Za sada je normativnim zapisima moguće povezivati samo polja za lična imena autora iz bibliografskih zapisa, a ne i polja za nazive korporacija.

U COBISS.SI predviđena je i normativna kontrola predmetnih odrednica. U Sloveniji se u tu svrhu razvija *Opšti rečnik COBISS.SI (Splošni geslovník COBISS.SI (SGC))* koji je trenutno dostupan preko COBISS/OPAC-a. Normativna baza podataka **SGC** sadrži zapise za predmetne pristupne tačke na slovenačkom i engleskom jeziku. Osnovu čine zapisi za porodična imena, opšte i geografske nazive. Osnovu za izgradnju normativne baze podataka **SGC** predstavlja prevod datoteke Sears H. W. Wilsona iz 2001. godine u kojoj su se nalazili zapisi za predmetne pristupne tačke iz publikacije *Sears List of Subject*

Pretraživač možemo otvoriti u brauzeru, interfejsu za katalogizaciju ili drugde, ako postupak koji izvodimo zahteva pretraživanje bibliografskih zapisa.

Pomoću zahteva za pretraživanje u pretraživaču možemo potražiti bibliografske zapise koji postoje u lokalnoj bazi podataka ili COBIB-u.

Postupak

Polazimo iz interfejsa za katalogizaciju (v. pogl. 3).

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

Savet:

Pretraživač najbrže otvaramo ako pritisnemo tipku <F3> ili ako kliknemo ikonu .

2. Po potrebi promenimo polja za pretraživanje (v. pogl. 4.1).

3. Odredimo zahtev za pretraživanje (v. pogl. 4.1).

Zahtev za pretraživanje možemo odrediti i tako što u polju "Upiti" iz padajućeg spiska izaberemo odgovarajući upit koji smo pre toga pohranili (v. pogl. 4.3). Pri tom se zahtev za pretraživanje, koji čini izabrani upit, prenosi u polja za pretraživanje.

4. Kliknemo dugme **Pretraži**.

Aktivira se pretraživanje u lokalnoj bazi podataka.

Nakon zaključenog pretraživanja, u donjem delu prozora pretraživača ispisuju se rezultati pretraživanja.

5. Kod "Prikaz rezultata pretraživanja" izaberemo vrstu prikaza rezultata pretraživanja (v. pogl. 4.5).
6. Ako označimo polje za potvrdu kod "Prelom reda", ispisuju se rezultati pretraživanja s prelomom teksta (tekst je ispisan nadole i u celini). Ako polje za potvrdu očistimo, rezultati pretraživanja se ispisuju bez preloma teksta (tekst je ispisan udesno i samo u širini stupca).
7. Kada program pronađe više od 10 bibliografskih zapisa, koji odgovaraju navedenim zahtevima za pretraživanje, u rezultatima pretraživanja ispisuje se samo prvih 10 rezultata. Ispis sledećih 10 bibliografskih zapisa aktiviramo klikom na dugme **Sledećih 10**, a ispis sledećih 50 bibliografskih zapisa klikom na dugme **Sledećih 50**.
8. Rezultate pretraživanja možemo da uredimo: podatke sortiramo prema različitim kriterijumima, promenimo redosled stubaca ili promenimo širinu stupca. Možemo urediti samo one rezultate pretraživanja koji su stvarno prikazani u donjem delu prozora pretraživača.

Podatke *sortiramo* tako što kliknemo naziv stupca. Podaci se sortiraju u rastućem ili opadajućem redosledu, pri čemu se brojevi pojavljuju ispred simbola, a zatim slede slova.

8.5 RAZREŠAVANJE DUPLIKATA

Postupak izvodimo ako ustanovimo da u COBIB-u za isti bibliografski izvor postoje dva ili više zapisa.

Odluka o tome koje ćemo od duplikata zadržati, a koji ćemo brisati, zavisi od datuma na koji je zapis upisan u COBIB:

- **datum kreiranja zapisa** (u sistemskom polju) kod zapisa koji su nastali u sistemu uzajamne katalogizacije
- **datum prenosa zapisa u COBIB** (u sistemskom polju) kod zapisa koji su preneti u lokalnu bazu podataka iz drugih sistema (konverzijom); datum prenosa zapisa u COBIB u sistemskom polju označava fraza "SaveToHost"

Zadržaćemo zapis koji je prvi upisan u COBIB, a ostale ćemo izbrisati.

Sledeći postupak zavisi od toga da li se duplikati, koje treba izbrisati, nalaze i u našoj lokalnoj bazi.

8.5.1 Duplikat ne postoji u našoj lokalnoj bazi podataka

Ako u našoj lokalnoj bazi podataka nema duplikata, označavamo ih za brisanje u COBIB-u.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje u COBIB-u. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4.

Pretraživanje po potrebi ponovimo više puta.

U rezultatima pretraživanja nalaze se duplikati.

3. Označimo duplikate na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapisi, koje smo izabrali, dodaju se kao jezičci u spremište zapisa.

4. U duplikatima proverimo datum kreiranja zapisa i datum prenosa zapisa u COBIB.

Ako datum prenosa zapisa u COBIB ne postoji to znači da je zapis kreiran u sistemu uzajamne katalogizacije i istovremeno upisan u COBIB i u lokalnu bazu podataka. U tom slučaju uvažavamo datum kreiranja, a u suprotnom datum prenosa zapisa u COBIB. Treba zadržati zapis sa starijim datumom.

- Označimo jezičak u kojem je jedan od zapisa s novijim datumom kreiranja koji želimo da označimo za brisanje i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvede i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Uredi zapis** nije aktivna kada je u editor učitani drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije bibliografski zapis.*

- U potpolje *001a – Status zapisa* unesemo kod "d" – *izbrisani zapis*.
- U potpolje *001x – Broj originalnog zapisa* unesemo identifikacioni broj zapisa koji ćemo zadržati.
- Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.
- Za brisanje označimo i sve ostale duplikate, i to tako što ponovimo korake od 5 do 8.

Upozorenje:

Zapise, koji su u COBIB-u označeni za brisanje, biblioteke moraju ručno izbrisati u svojim lokalnim bazama podataka. U tu svrhu povremeno se pripremaju posebni spiskovi za pojedine biblioteke.

8.5.2 Duplikat se nalazi u našoj lokalnoj bazi podataka

Ako se duplikati nalaze i u našoj lokalnoj bazi podataka, postupak je komplikovaniji. Ništa nije potrebno činiti u slučaju kada u našoj lokalnoj bazi podataka, osim zapisa s najstarijim datumom kreiranja, ne postoje drugi duplikati.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

- Sledimo korake od 1 do 4 u pogl. 8.5.1.
- Ako među duplikatima u lokalnoj bazi podataka postoji i zapis s najstarijim datumom kreiranja, nastavljamo s 3. korakom.

Ako među duplikatima u lokalnoj bazi podataka ne postoji zapis s najstarijim datumom kreiranja, označimo jezičak u kojem je zapis s

najstarijim datumom kreiranja i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**. Sledimo korake od 5 do 7 u pogl. 8.2.1. Zatim nastavljamo sa sledećim korakom.

3. Iz zapisa, koji nameravamo da izbrišemo, u segmentu COBISS3/Fond prenesemo podatke o fondu (ako postoje) u zapis koji ćemo zadržati.
4. U spremištu zapisa označimo jezičak sa zapisom iz kojeg smo u prethodnom koraku preneli podatke o fondu i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvede i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Uredi zapis** nije aktivna kada je u editor učitani drugi zapis ili kada je u spremištu zapisa izabran zapis koji nije bibliografski zapis.*

5. Izaberemo metodu **Zapis / Izbriši zapis**.

Zapis se briše iz lokalne baze podataka, a iz COBIB-a se briše samo ako ga u svojoj lokalnoj bazi podataka nema nijedna druga biblioteka. Program nas obaveštava o tome gde je zapis izbrisan.

6. Ako je zapis izbrisan samo iz lokalne baze podataka, u COBIB-u ga treba označiti za brisanje. Sledimo korake od 5 do 9 u pogl. 8.5.1.

11.2 RADNI PROSTOR

Reč je o delu prozora brauzera u koji se učitavaju bibliografski i normativni zapisi koje smo kreirali, uredili ili izabrali nakon pretraživanja. U radnom prostoru omogućen je dalji rad s tim zapisima.

Ispred identifikacionih podataka iz zapisa nalazi se ikona koja označava vrstu zapisa, i to "B1" – Bibliografski zapis iz lokalne baze podataka, "Bv" – Bibliografski zapis iz COBIB-a, "Cn" – Normativni zapis iz baze podataka CONOR i "Cr" – Zapis iz baze podataka CORES.

11.2.1 Učitavanje zapisa

Nakon aktiviranja programske opreme COBISS3 radni prostor je prazan. Tokom rada, u radni prostor učitavaju se zapisi koje smo:

- kreirali
- uredili
- izabrali u rezultatima pretraživanja, ako smo pretraživač otvorili u brauzeru
- izabrali u relacijama
- izabrali u prečicama do zapisa

Svaki dodati zapis, u radnom prostoru zauzima mesto na kraju spiska već učitanih zapisa i oboji se **plavo**. Ako se zapis već nalazi u radnom prostoru, on se ne učitava još jednom, već se samo oboji **plavo**.

11.2.2 Izbor zapisa

U radnom prostoru izaberemo zapise za dalji rad. Zapis izaberemo tako što kliknemo ikonu ili identifikacione podatke iz zapisa. Izabrani zapis oboji se **plavo**. U potprozoru **Atributi klase** ispisuju se atributi izabrane klase i njihove vrednosti, a u potprozoru **Relacije** zapisi koji su povezani sa izabranim zapisom.

Nakon izbora zapisa, u radnom prostoru su na raspolaganju sledeće metode:

- metoda **Objekt / Uredi** za učitavanje zapisa u spremište zapisa u interfejsu za katalogizaciju (umesto metodom na zapis možemo dva puta kliknuti)
- metoda **Objekt / Pokaži** za pregledanje izabranog zapisa, odnosno zapisa koji je s njim povezan
- metoda **Objekt / Dodaj u prečice** za dodavanje zapisa u prečice (v. pogl. 11.5.1)

- metoda **Objekt / Ukloni izabrani objekt** za uklanjanje zapisa iz radnog prostora (v. priručnik *Osnovna uputstva COBISS3*, pogl. 3.1.5.4)
- metoda **Objekt / Odšampaj** za slanje zapisa na podrazumevanu destinaciju (šampač) (v. priručnik *Osnovna uputstva COBISS3*, pogl. 4.5)
- metoda **Objekt / Pošalji** za slanje zapisa na podrazumevanu destinaciju (šampač ili e-adresa) (v. priručnik *Osnovna uputstva COBISS3*, pogl. 4.5)
- metoda **Objekt / Dodaj u red za ispis** za dodavanje zapisa u red za ispis (v. priručnik *Osnovna uputstva COBISS3*, pogl. 4.6.1.1)
- metoda **Objekt / Proveri zapis** za proveru da li zapis sadrži greške (koje se mogu programski proveriti) (v. pogl. 6.4 i pogl. 7.1.7)
- metoda **Objekt / Uporedi zapis** za poredenje zapisa (v. pogl. 6.5)
- metoda **Objekt / Prikaži verziju zapisa iz lokalne baze podataka** za dodavanje pripadajućeg zapisa iz lokalne baze podataka (v. pogl. 6.2.2.2)
- metoda **Objekt / Prikaži verziju zapisa iz COBIB-a** za dodavanje pripadajućeg zapisa iz COBIB-a (v. pogl. 6.2.2.1)
- metoda **Objekt / Pripremi zapise za ispis** za štampanje većeg broja zapisa istovremeno (v. pogl. 11.1.5)
- metoda **Objekt / Isključi iz lokalne/nacionalne bibliografije** za izdvajanje određenih podataka iz bibliografija u lokalnoj bazi podataka (v. pogl. 6.7.5)
- metoda **Objekt / Prikaži spisak biblioteka** za prikaz spiska lokalnih baza podataka i stanje fonda po bibliotekama (v. pogl. 6.7.6)
- metoda **Objekt / Dodaj multimedijски sadržaj** za dodavanje multimedijskog sadržaja (npr. slike, zvuka, PDF-datoteke itd.) bibliografskom zapisu (v. priručnik *COBISS3/Fond*, pogl. 16)

Nakon izbora normativnog zapisa u radnom prostoru, pored metoda iznad crte, koje su zajedničke za bibliografske i normativne zapise, možemo upotrebiti i sledeće metode:

- metodu **Objekt / Preuzmi odgovornost za zapis** za preuzimanje odgovornosti za podatke u normativnom zapisu (v. pogl. 9.4.1)
- metodu **Objekt / Otkazi odgovornost za zapis** za otkazivanje odgovornosti za normativni zapis (v. pogl. 9.4.2)
- metodu **Objekt / Poveži sa odrednicama u bibliografskim zapisima** za povezivanje još nepovezanih odrednica ili preusmeravanje već povezanih odrednica u bibliografskim zapisima na drugi normativni zapis (v. pogl. 9.4.3)

Savet:

Metode iz menija **Objekt** možemo izabrati i iz priručnog menija.

- Pogrešno strukturisano potpolje. [5]
- Polje za lično ime ne možete povezati s normativnim zapisom za korporaciju. [11]
- Potvrđena tipologija se ne može promeniti. [6]
- Prilikom verifikacije koda "2.31" i "2.32", Centralni specijalizovani informacioni centar može da zahteva dokaz o adekvatnosti tipa dokumenta. [7]
- U potpolje a upišite naslov. [9]
- Zapis sa ID = ??? ne postoji. [5]
- Zapis za publikaciju nije u COBIB-u. [8]
- Zapis za publikaciju nije u lokalnoj bazi podataka. [8]

Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje

	Polje	Greška	Opis
1.	010a	F ¹	Proverava se pravilnost unosa ISBN broja.
2.	013a	F	Proverava se pravilnost unosa ISMN broja.
3.	011cef	F	Proverava se pravilnost unosa ISSN broja.
4.	330a, 539acdei, 610a	F	Proverava se pravilnost unosa LaTeX komande.
5.	001x, 4641	F	Proverava se pravilnost unosa identifikacionog broja.
6.	001t	F	Prilikom uređivanja, odnosno dopunjavanja zapisa, ne možemo menjati sadržaj potpolja 001t, ako je tipologija zaključana.
7.	001t	I	Ako je 001t = "2.31" ili "2.32" ispisuje se upozorenje.
8.	011as	F	Proverava se da li zapis za publikaciju postoji u COBIB-u.
9.	4XXax	F	Potpolje 4XXa unosimo kada zapis za srodni kontinuirani izvor ne postoji u COBIB-u (ako postoji, ne sadrži polje 530).
10.	992y, 997f	F	Proverava vezu između inventarskog broja serijske publikacije u potpolju 992y i 997f.
11.	70X3, 001c u normativnom zapisu	F	Proverava se da li je u potpolje 70X3 upisan identifikacioni broj normativnog zapisa za korporaciju (001c = "b").

Legenda za vrste grešaka:

F (*Fatal*) – Polje za unos ne možemo napustiti dok greška nije ispravljena.

W (*Warning*) – Program upozorava na eventualnu grešku.

I (*Information*) – Program ispisuje upozorenje i polje za unos zatvara.

¹ Ako je ISBN broj upisan bez crtica, a ujedno je tačan, kontrola ima status W, a ne F.

B.1.3 Kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

Poruke, koje se ispisuju prilikom pohranjivanja zapisa, upozoravaju na druge sadržinske greške. Prilikom pohranjivanja ispisuju se i poruke koje su opisane u dodatku *B.1.1*. Na neke greške program nas samo upozorava, a druge moramo otkloniti ako želimo da pohranimo zapis. Kada je zapis označen za brisanje (001a = "d") i kada je ispunjeno potpolje 001x, kontrole se ne izvode.

- Ako postoji više ISBN-ova (010), moramo uneti objašnjenje (010b). [72]
- Alternativno numerisanje nije pravilno uneto (215rqp). [40]
- Bibliografski nivo (001c) se ne podudara s kodom u potpolju 110a. [9, 85]
- Članak s tipologijom ??? mora biti objavljen u serijskoj publikaciji. [87]
- Godina izdavanja 2 (100d) kod kontinuiranog izvora, koji još izlazi (100b = "a"), mora biti "9999". [20]
- Godina izdavanja 2 (100d) mora biti novija od godine izdavanja 1 (100c). [19]
- Godina izdavanja članka (sastavnog dela) nije usklađena sa godinama izlaženja matične jedinice! [111, 112]
- Hijerarhijski nivo ne odgovara masci za unos. [69]
- I zapis za izvor sastavnog dela s tipologijom 1.16 mora da sadrži podatak o tipologiji. [102]
- Ispred napomene 856z moramo uneti URN (856g) ili URL (856u). [76]
- ISSN (011as) je pogrešan. Proverite identifikaciju izvora! [105]
- ISSN (011cef) je pogrešan. Za dodeljivanje pozovite NBS! [53]
- Izabrana maska ne odgovara tipu dokumenta. [51]
- Ključni naslov se dodaje zajedno sa ISSN. [97]
- Kod anonimnih dela, za 1. indikator u polju 532 izaberemo vrednost 1. [73]
- Kod formalne odrednice, vrednost indikatora u polju 710 mora iznositi 01. [52]
- Kod naučnih članaka i drugih sastavnih delova obavezno je navođenje literature (polje 320). [120]
- Kod neknjižne građe preporučujemo unos osnovnih kodiranih podataka (potpolje ???). [119]
- Kod separata (105b = "8") nedostaje napomena o posebnom otisku (324). [56]
- Kod u potpolju 001b u ovom zapisu razlikuje se od koda u potpolju

001b u nadređenom zapisu. Proverite da li je stvarno reč o dve različite vrste zapisa! [123]

- Kod u potpolju 102a u ovom zapisu razlikuje se od koda u potpolju 102a u nadređenom zapisu. [108]
- Kod za godinu izdavanja 100b = "j" zahteva upis tačnog datuma u potpolje 100d. [22]
- Kod za tipologiju 001t je iz 1. grupe i zahteva opis članka 001c = "a". [3]
- Kod za tipologiju 001t je iz 2. grupe i zahteva opis integrativnog izvora ili monografske publikacije. [4]
- Kod za tipologiju 001t je iz 3. grupe i zahteva opis izvedenog dela 001c = "d". [5]
- Kodove za regije (102b) unosimo samo kod kodova "srb" i "bih". [26]
- Kodovi u potpoljima 121a i 124b moraju se podudarati. [65]
- Kodovi za ilustracije (105a, 140a) i podaci u potpolju 215c moraju biti usklađeni. [27]
- Kodovi za jezik u potpoljima 101abc moraju se međusobno razlikovati. [23]
- Kodovi za jezik u potpoljima 101efg moraju se razlikovati od koda u prvom potpolju 101a. [24]
- Kontrolni znaci (znaci NSB/NSE, znaci za komande LaTeX) moraju se pojavljivati u paru (polje ???). [47]
- Naučna monografija (001t = "2.01") ima manje od 50 strana (215a). Proverite tipologiju! [99]
- Naučna monografija (001t = "2.01") je bez ISBN (010a). Proverite tipologiju! [99]
- Naučni članak (001t = ???) ne sme biti povezan sa serijskom publikacijom preko potpolja 110a = ???. [91]
- Nedostaje godina izdavanja 2 (100d). [106]
- Nedostaje ISSN (011c, e ili f). [10]
- Nedostaje ISSN serije/podserije/priloga (011s). [41]
- Nedostaje kod za transliteraciju (100i). [109]
- Nedostaje kod za vrstu autorstva (70X4). [50]
- Nedostaje kod za zbornik (105b = "z"). [86]
- Nedostaje odrednica: personalna (polje 700), korporativna (polje 710) ili stvarna (vrednost 1. indikatora u polju 200). [35]
- Nedostaje potpolje ???f. [48]
- Nedostaje potpolje 011a. [55]

- Nedostaje potpolje 017?. [115]
- Nedostaje potpolje 101c. Ako ne znamo jezik originala, upišemo kod "und". [96]
- Nedostaje veza sa izvorom (011a ili 4641). [6]
- Nepotpune uputnice "vidi". Proverite potpolje 6 za povezivanje blokova 9 i 6/7! [58]
- Numerisanje nije pravilno uneto (215hig). [39]
- Obavezan unos ISSN-a. [10]
- Opšta oznaka građe (200b) ne podudara se sa vrstom zapisa (001b). [68]
- Pismo u potpolju 100l ne slaže se s jezikom u potpolju 101g ili 101a. [107]
- Pogrešan 2. indikator (polje ???). [60]
- Pogrešan indikator u polju 101. [54]
- Pogrešan redosled potpolja u polju 600. [117]
- Pogrešna godina izdavanja 2 (100d) za kontinuirani izvor koji je prestao da izlazi (100b = "b"). [118]
- Pogrešna godina izdavanja 2 (100d) za kontinuirani izvor nepoznatog statusa (100b = "c"). [21]
- Pogrešno formirana formalna odrednica. Nedostaje polje 710. [45]
- Polja 700 i 710 ne koristimo ako imamo više od tri autora. [46]
- Polja 700 i 710 ne smeju se istovremeno pojavljivati u zapisu. [66]
- Polje ??? ispunjavamo za elektronske izvore (001b = "l"). [34]
- Polje ??? ispunjavamo za kartografsku građu (001b = "e", "f"). [31]
- Polje ??? ispunjavamo za tekstualnu građu (001b = "a", "b"). [63]
- Polje ??? ispunjavamo za zvučne snimke i muzikalije (001b = "c", "d", "i", "j"). [32]
- Polje ??? mora da sadrži potpolje 6. [58]
- Polje ??? mora da sadrži potpolje a, i to na prvom mestu. [12]
- Polje 071 koristimo za zvučne snimke, video snimke i muzikalije (001b = "c", "g", "i", "j"). [11]
- Polje 115 ispunjavamo za građu za video projekcije, filmsku i video građu (001b = "g"). [28]
- Polje 115 sadrži potpolje k ili l koje se koristi samo za videosnimke (115a = "c"). [122]
- Polje 116 ispunjavamo za grafiku (001b = "k"). [29]
- Polje 117 ispunjavamo za trodimenzionalne proizvode i predmete

- (001b = "r"). [30]
- Polje 126 ispunjavamo za zvučne snimke (001b = "i", "j"). [33]
 - Polje 130 ispunjavamo za mikrooblike. Proverite sadržaj potpolja 001b! [81]
 - Polje 208 ispunjavamo za muzikalije (001b = "c", "d"). [38]
 - Polje 327 možete ponoviti samo ako je u prvom polju već maksimalan broj potpolja. [82]
 - Polje 900 ne sme se pojavljivati bez polja 700, a polje 910 se ne sme pojavljivati bez polja 710. [67]
 - Polje s CONOR.XX-ID=??? mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije. [100]
 - Polje s CONOR.XX-ID=??? mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije. [100]
 - Ponovljeno potpolje ???f mora početi znakom jednakosti. [113]
 - Potpolja 115prstuvz123 ispunjavamo za filmove (115a = "a"). [64]
 - Potpolje ??? može biti samo u zapisu za sastavni deo (001c = "a"). [8]
 - Potpolje ???c sadrži broj. Proverite unos! [94]
 - Potpolje 3270 može postojati samo u prvom polju 327. [82]
 - Potpolje 421a nije ponovljivo. [37]
 - Potpolje 4641 možemo upotrebiti samo za povezivanje s monografskom publikacijom. [44]
 - Potpolje 7024 sadrži kod za autorstvo ???. Proverite unos u potpolju 105b! [104]
 - Potvrđena tipologija se ne može promeniti. [98]
 - Preporučuje se unos paralelnog naslova i u polje 510. [59]
 - Prethodni ili prvi unos zapisa (001a = "p", "i") ne sme da sadrži inventarski broj. [7]
 - Proverite državu izdavanja i kod u potpolju 102a (Salvador)! [25]
 - Proverite godinu izdavanja 1 (100c)! [15]
 - Proverite godinu izdavanja 1 u potpolju 100c, jer se upisana godina odnosi na budućnost! [17]
 - Proverite godinu izdavanja 2 (100d)! [16]
 - Proverite godinu izdavanja 2 u potpolju 100d, jer se upisana godina odnosi na budućnost! [18]
 - Proverite kod za jezik – ??? u potpolju ???! [62]
 - Reprodukција je izašla pre originala? Proverite 100bcd! [42]
 - Sadržaj polja 020 ne može se promeniti, ako sadrži broj u slovenačkoj

- nacionalnoj bibliografiji. [70]
- Sadržaji potpolja 115a i 115g se ne podudaraju. [80]
 - Samo jednu varijantnu odrednicu možemo, da označimo kao fonetski oblik i samo jednu kao etimološki oblik. [110]
 - Sastavni delovi s tipologijom ??? moraju biti povezani sa monografskom publikacijom (4641) ili web enciklopedijom (001t = "2.06"). [88]
 - Sastavni deo, povezan sa zbornikom, mora imati tipologiju za izlaganje na konferenciji. [90]
 - Sva polja 327 moraju imati iste vrednosti indikatora. [82]
 - Tipologija ??? u zapisu za integrativni izvor zahteva odgovarajuću kombinaciju kodova u potpoljima 001b i 110a. [114]
 - Tipologija 001t = ??? zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b. [89]
 - Tipologija za bibliografiju zahteva odgovarajući kod u potpolju 105b. [92]
 - Tipologija za udžbenik zahteva odgovarajući kod za udžbenik u potpolju 105b. [83]
 - U polje ??? nije dozvoljeno ugraditi polje ???. [43]
 - U poljima ??? potpolje a je obavezno i uvek mora biti na prvom mestu ako polje nije povezano. Kod polja koja su povezana, potpolje 3 mora biti na prvom mestu. [12]
 - U polju ??? ispunjeno je potpolje d, zato proverite vrednost 2. indikatora. [75]
 - U polju ??? nedostaje potpolje a. [74]
 - U polju 327 obavezno je potpolje a. [49]
 - U potpolje 017a upisujemo samo identifikator DOI (bez nizova "http://" i "dx.doi.org"). [121]
 - U potpolje ???d unosimo samo rimske brojeve. [95]
 - U ugrađenom polju ??? je pogrešan ? indikator. [43]
 - U zapisima za integrativne izvore (po pravilu) ne koristimo tipologiju; izuzetak mogu da budu web zbornici, web enciklopedije i nepovezani listovi sa promenljivim sadržajem. [114]
 - Ujednačite indikatore za ispis napomene (2. indikator u poljima ???). [79]
 - Upisani kod za oznaku godine izdavanja (100b) namenjen je kontinuiranim izvorima (001c = "i", "s"). [13]
 - Upisani kod za oznaku godine izdavanja (100b) namenjen je monografskim publikacijama (001c = "m"). [14]
 - Video na DVD medijumu kodiramo kao video snimak (115a = "c") i

video ploču (115k = "b"). [77]

- Vrednost 1. indikatora u polju 200 je 1, iako u zapisu postoji autorska odrednica. [36]
- Za analitičku obradu serijske publikacije mora da bude ispunjeno potpolje 011e ili potpolje 011c. [61]
- Za kompletno povezivanje serijskih publikacija moraju postojati bar dva polja ??? . [78]
- Za takve integrativne izvore ne koristimo tipologiju. [114]
- Zapis CIP (001a = "p") sme da sadrži tipologiju samo ako sadrži DOI (017). [93]
- Zapis za događaj 001b = "u" mora imati bibliografski nivo 001c = "d". [1]
- Zapis za elektronski izvor (001b = "l") mora da sadrži polje 017, 337 ili 856. [103]
- Zapis za naučnu monografiju (001t = "2.01") mora imati ispunjeno potpolje 105e. [101]
- Zapis za online elektronski izvor (135b = "i") mora da sadrži polje 017 ili 856. [71]
- Zapis za programsku opremu (001t = "2.21") mora biti kodiran kao elektronski izvor (001b = "l"). [84]
- Zapis za sastavni deo 001c = "a" mora imati hijerarhijski nivo 001d = "2". [2]
- Zapis, označen za brisanje (001a = "d"), u potpolju 001x mora da sadrži identifikacioni broj. [116]
- Znak jednakosti i razmak "=" ispisuju se programski ispred potpolja ??? . [57]

Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa

	Polje	Greška	Opis
1.	001bc	F	Ako je 001b = "u", onda je 001c = "d".
2.	001cd	F	Ako je 001c = "a", onda je 001d = "2".
3.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "1", onda je 001c = "a".
4.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "2", onda je 001c = "i" ili 001c = "m".
5.	001ct	F	Ako 001t započinje sa "3", onda je 001c = "d".
6.	001c, 011a, 4641	F	Ako je 001c = "a", onda mora da postoji 011a ili 4641 ili za lokalne zapise 992v.
7.	001a, 996f, 997f	F	Ako je 001a = "i" ili "p", ne sme da postoji 996/997f.
8.	011a, 4641, 001c	F	Ako postoji 011a ili 4641, onda je 001c = "a".
9.	001c, 110a	W	Ako je 110a = "e", proverava se da li je 001c = "i".

	Polje	Greška	Opis
10.	001c, 011ecf, 100b	F	Ako je 001c = "s", onda mora da postoji jedno od potpolja 011e, c ili f. Ako je 001c = "i" i 100b = "a", "b" ili "c", onda mora da postoji jedno od potpolja 011e, c ili f.
11.	071, 001b	F	Ako postoji 071, onda u 001b mora da postoji jedan od kodova "c", "g", "i", "j" ili "m".
12.	071, 115, 116, 200 205, 225, 5XX, 6XX (osim 610, 620 i 675), 7XX, 90X, 91X, 96X	F	U nabrojanim poljima, potpolje a je obavezno i uvek mora da bude na prvom mestu, ako polje nije povezano s normativnom bazom.
13.	001c, 100b	F	Ako je 100b = "a", "b" ili "c", onda je 001c = "s" ili "i".
14.	001c, 100b	F	Ako je 100b = "d", "e", "f", "g", "h", "i" ili "j", onda se 001c mora razlikovati od "s".
15.	100c	W	Proverava se da li je u 100c godina pre 1000.
16.	100bd	W	Proverava se da li je broj u 100d (osim ako 100b = "j") manji od 1000.
17.	100c	F	Godina u 100c ne sme da bude novija od tekuće godine + 3.
18.	100d	F	Godina u 100d ne sme da bude novija od tekuće godine + 3, osim 9999.
19.	100bcd	F	Godina u 100d mora da bude novija od godine u 100c, osim ako je u 100b jedan od kodova "d", "e", "h", "i" ili "j". Godina u 100d mora da bude novija ili ista kao godina u 100c, ako je u 100b kod "b".
20.	100bd	F	Ako je 100b = "a", onda je 100d = "9999".
21.	100bd	F	Ako je 100b = "c", onda je 100d = "????".
22.	100bd	F	Ako je 100b = "j", 100d sadrži mesec i dan u obliku MMDD.
23.	101abc	W	Proverava se da li se sadržaj potpolja a, b, c međusobno razlikuje. Ako 1. indikator u polju 101 ima vrednost 2, kontrola se ne izvodi.
24.	101aefg	W	Proverava se da li se sadržaj potpolja e, f, g razlikuje od sadržaja prvog potpolja a.
25.	102a	I	Proverava se da li je u 102a upisan kod "slv" – Salvador.
26.	102ab	W	Ako je potpolje 102a ispunjeno, postoji potpolje 102b samo u slučaju ako je sadržaj potpolja 102a "srb" ili "bih".
27.	105a, 215c	F	Ako 001a ≠ "p" i postoji 105a s kodom različitim od "f" i "y", mora da postoji i 215c. Ako postoji 215c te 001b = "a" i 001c = "m" i ne postoji 130, mora da postoji ili 105a s kodom različitim od "y", ili 140a s kodom različitim od "ay".
28.	001b, 115	F	Ako postoji 115, onda je 001b = "g", "l" ili "m".
29.	001b, 116	F	Ako postoji 116, onda je 001b = "k", "l" ili "m".
30.	001b, 117	F	Ako postoji 117, onda je 001b = "r" ili "m".
31.	001b, 120, 121, 123, 124, 206	F	Ako postoji polje 120, 121, 123, 124 ili 206, onda je 001b = "e", "f", "l" ili "m".
32.	001b, 125, 127, 128	F	Ako postoji polje 125, 127 ili 128, onda je 001b = "c",

	Polje	Greška	Opis
			"d", "i", "j", "l" ili "m".
33.	001b, 126	F	Ako postoji 126, onda je 001b = "i", "j" ili "m".
34.	001b, 135, 230, 336, 337	W	Ako postoji polje 135, 230, 336 ili 337, proverava se da li je 001b = "l" ili "m".
35.	200, 532, 700, 710	F	Ako ne postoji nijedno od polja 700, 710 ili 532, u polju 200 indikator mora da bude 1 (kod anonimnih dela ne postoji personalna ili korporativna odrednica glavnog kataloškog opisa, već stvarna).
36.	001b, 200, 700, 710	I	Ako je u 200 indikator 1 i 001b = "a", obično ne postoji ni 700 ni 710.
37.	421a	F	Potpolje 421a kod kontinuiranih izvora nije ponovljivo.
38.	208, 001b	F	Ako postoji polje 208, onda je 001b = "c", "d" ili "m".
39.	215gih	I	Ako postoji potpolje i, proverava se da li postoji i potpolje h. Ako postoji potpolje g, proverava se da li postoje potpolja i i h.
40.	215pqr	I	Ako postoji potpolje q, proverava se da li postoji i potpolje r. Ako postoji potpolje p, proverava se da li postoje potpolja q i r.
41.	215opqrs, 011s	F	Ako postoji bilo koje od potpolja 215opqrs, mora da postoji 011s.
42.	100bcd	F	Ako je 100b = "e", godina u 100c mora biti novija od godine u 100d.
43.	polja za ugrađivanje u bloku 4XX	F	Proverava se koja polja možemo ugraditi i da li su indikatori u poljima za ugrađivanje pravilni.
44.	4641	F	U 4641 je upisan ID. U zapisu s tim ID-om sadržaj 001c mora biti "m" ili "i".
45.	503, 710	F	Ako postoji polje 503, mora da postoji i 710.
46.	7X0, 7X1	W	Ako postoji polje 700 (710), u zapisu mogu biti najviše dva polja 701 (711).
47.		F	Znak NSB/NSE i znak za L^AT_EX u jednom potpolju se moraju pojaviti u paru.
48.	200fg, 205fg	F	Ako u bilo kom od tih polja postoji potpolje g, u istom polju mora da postoji i potpolje f.
49.	327a	F	Proverava se da li je u polju 327 ispunjeno potpolje a.
50.	70X4	W	Proverava se da li je u poljima 70X ispunjeno potpolje 4.
51.	001c, maska za unos	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001c sa izabranom maskom za unos. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001c = "m" ili 001c = "d" mora da bude izabrana maska za unos M – monografske publikacije ili maska N – neknjižna građa ili – ako je 001c = "s" ili 001c = "i" mora da bude izabrana maska za unos K – kontinuirani izvori ili – ako je 001c = "c" mora da bude izabrana maska za unos Z – zbirni zapisi ili – ako je 001c = "a" mora da bude izabrana maska za unos

	Polje	Greška	Opis
			A – članci i drugi sastavni delovi
52.	710, 503	F	Ako postoji polje 503, 1. indikator u polju 710 mora da ima vrednost 0, a 2. indikator 1.
53.	011cef	W	Proverava se da li je u potpolja 011cef upisano 0000-0000.
54.	101c	F	Ako postoji 101c, indikator u 101 mora biti različit od 0.
55.	011as	F	Ako postoji potpolje s, mora da postoji i potpolje a.
56.	105b, 300, 324	W	Ako je u 105b kod "8", proverava se da li postoji i polje 300 ili 324.
57.	200d, 205d, 225d	I	Proverava se da li je u potpolju na prvom mestu znak jednakosti.
58.	901, 902, 911, 912, 96X podpolje 6	F	Potpolje 6 je obavezno kod polja za koja ne važi normativna kontrola (potpolje 6 sa istim sadržajem mora da postoji u odgovarajućem polju 7XX, odnosno 6XX). Kod polja, za koja važi normativna kontrola, za vezu između polja koristi se potpolje 3.
59.	200d, 510	I	Ako postoji 200d i 200 ima indikator 1, proverava se da li postoji i 510.
60.	70Xb, 600b	W	Ako je potpolje b ispunjeno, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 1. Ako potpolje b nije ispunjeno, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 0.
61.	011f	I	Ako u polju 011 postoji samo potpolje f, o tome dobijamo poruku.
62.	101afg	I	Proverava se da li je u nekom od tih potpolja kod "got" – gotski ili "ang" – anglosaksonski.
63.	105, 106, 001b	W	Ako postoji polje 105, onda je 001b = "a", "b", "l" ili "m". Ako postoji polje 106, onda je 001b = "a", "b" ili "m".
64.	115aprstuvz123	F	Navedena potpolja u polju 115 mogu da postoje samo ako je u potpolju 115a kod "a".
65.	124b, 121a	W	Ako je u 124b jedan od kodova "a", "b", "d", "f", "g", "i", "j", proverava se da li je u 121a kod "a". Ako je u 124b kod "c" ili "e", proverava se da li je u 121a kod "b".
66.	700, 710	F	Polja 700 i 710 u zapisu ne smeju da se pojave istovremeno.
67.	700, 710, 900, 910	F	Ako postoji polje 900, mora da postoji i polje 700. Ako postoji polje 910, mora da postoji i polje 710.
68.	200b, 001b	F	Za svaki tekst u 200b u 001b mora da postoji odgovarajući kod, i to: za "Kartografsku građu" kod "e" ili "f"; za "Štampane muzikalije" kod "c" ili "d"; za "Video snimak", "Film" i "Građu za vizuelne projekcije" kod "g"; za "Zvučni snimak" kod "i" ili "j"; za "Grafiku" kod "k"; za "Dva medija" i za "Više medija" kod "m"; za "Predmet" kod "r"; za "Elektronski izvor" i "Računarska datoteka" kod "l".
69.	001d, maska za unos	F	Proverava se podudaranje koda u potpolju 001d sa izabranom maskom za unos. Pravilne su samo kombinacije: – ako je 001d = "0" ili 001d = "1" mora biti izabrana

	Polje	Greška	Opis
			maska za unos M – monografske publikacije ili K – kontinuirani izvori ili Z – zbirni zapisi ili N – neknjižna građa ili – ako je 001d = "2" mora biti izabrana maska za unos A – članci i drugi sastavni delovi
70.	020ab, 100h	F	Ako je 100h = "slv" i ako je u potpolje 020a upisan kod "SI", te ako u istom polju 020 postoji i potpolje 020b, sadržaj polja 020 ne smemo da menjamo.
70.	105f	I	Ako je unet jednomesni kod i postoje dvomesni kodovi sa istim početkom, ispisuje se poruka.
71.	017, 135b, 856	F	Ako je 135b = "i", mora da postoji polje 017 ili 856.
72.	010ab	W	Ako je polje 010 u zapisu ponovljeno, proverava se da li sva polja 010, osim jednog, sadrže potpolje b.
73.	532, 700, 710	F	Ako ne postoji ni polje 700, ni 710, u prvom polju 532 1. indikator mora da ima vrednost 1.
74.	4XXax	F	Ako je u polju 4XX potpolje x, a ne postoji potpolje a, u uzajamnoj bazi podataka mora da postoji zapis s potpoljem 011e čiji se sadržaj podudara sa sadržajem potpolja x (SP=); taj zapis mora da sadrži polje 530.
75.	70X, 600	W	Ako polje 70X ili 600 sadrži potpolje d, proverava se da li 2. indikator ima vrednost 0.
76.	856	W	Ako je u polje uneto potpolje z, proverava se da li se ispred njega nalazi potpolje g ili u.
77.	115alk	F	Ako je 115l = "k", onda je 115a = "c" i 115k = "b".
78.	436, 446, 447	F	Ako postoji polje 436 ili 446 ili 447, u istom zapisu moraju da postoje bar dva takva polja.
79.	436, 446, 447	F	Sva polja 436 (ili 446 ili 447) moraju da imaju istu vrednost drugog indikatora.
80.	115ag	F	Ako je 115a = "a" i postoji 115g, u 115g mora da postoji jedan od kodova "a", "b", "c", "d", "u", "z"; ako je 115a = "b", onda u 115g, ako postoji, mora da se nalazi jedan od kodova "g", "h", "i", "j", "k", "l", "u", "z"; ako je 115a = "c", 115g ne sme da postoji.
81.	001b, 130	W	Ako postoji polje 130, proverava se da li je u potpolju 001b jedan od kodova "a", "b", "c", "d", "e", "f", "k", "m".
82.	327	F	Polje 327 možemo ponoviti samo ako prvo polje 327 već sadrži maksimalan broj potpolja, pri čemu samo prvo polje 327 može da sadrži potpolje 0, a sva polja 327 moraju imati iste vrednosti indikatora.
83.	001t, 105b	F	Ako je tipologija 001t = "2.03" i postoji 105b, onda je u 105b jedan od kodova "j3" ili "j". Ako je tipologija 001t = "2.04" i postoji 105b, onda je u 105b jedan od kodova "j1", "j2" ili "j".
84.	001b, 001t	F	Ako je tipologija 001t = "2.21", onda je 001b = "l".
85.	001c, 110a	F	Ako je 110a = "a", "b" ili "c", onda je 001c = "s".
86.	105bcd	W	Ako je 105c = "1" ili 105d = "1", proverava se da li je 105b = "z".
87.	001t, 011a	F	Ako je tipologija 001t = "1.01", "1.02", "1.03", "1.04" ili

	Polje	Greška	Opis
			"1.05", zapis mora da sadrži potpolje 011a, a u uzajamnoj bazi podataka zapis, koji dobijamo pretraživanjem SP=011a, mora da sadrži kod 001c = "s".
88.	001t, 4641	F	Ako je tipologija 001t = "1.16" ili "1.17", mora da postoji potpolje 4641 ili potpolje 011a. Ako ne postoji potpolje 4641, nadređeni zapis (s obzirom na 011a), mora da sadrži 001t = "2.06".
89.	001t, 105b	F	Ako je tipologija 001t = "2.08", onda je 105b = "m" ili "mb31". Ako je tipologija 001t = "2.09", onda je 105b = "m2" ili "mb22". Ako je tipologija 001t = "2.11", onda je 105b = "m5", "m6", "mb11", "mb12", "mb13", "mb14", "mb15", "mb16" ili "mb21".
90.	001t, 4641, 105b, 105c	F	Ako nadređeni zapis sa ID iz 4641 sadrži jedan od kodova 001t = "2.30", "2.31", "2.32", u potpolju 001t (ako postoji) mora da se nalazi jedan od kodova "1.06", "1.07", "1.08", "1.09", "1.10", "1.12", "1.13", "1.19" do "1.25".
91.	001t, 011a, 110a	F	Ako je 001t = "1.01", "1.02" ili "1.03", u zapisu za nadređenu serijsku publikaciju (sa istim ISSN-om) u potpolju 110a ne sme da se nalazi kod "c" ili "z".
92.	001t, 105b	F	Ako je 001t = "2.07" i postoji 105b, onda je 105b = "a".
93.	001at, 017	F	Ako je 001a = "p" i postoji 001t, mora da postoji i 017.
94.	600c, 70Xc, 90Xc	W	Proverava se da li potpolje c sadrži arapske brojeve (godine rođenja/smrti unosimo u potpolje f).
95.	600d, 70Xd, 90Xd	W	Proverava se da li potpolje d sadrži arapske brojeve (godine rođenja/smrti unosimo u potpolje f).
96.	101c	W	Ako 1. indikator u polju 101 ima vrednost 1, proverava se da li postoji potpolje 101c.
97.	011ef, 530a, 531a	W	Ako postoji 530a ili 531a, proverava se da li postoji i 011e ili 011f.
98.	001t	F	Prilikom ažuriranja zapisa ne možemo da promenimo sadržaj potpolja 001t, ako je tipologiju potvrdio verifikator tipologije.
99.	001t, 010a, 215a	I	Ako je 001t = "2.01", proverava se da li u zapisu postoji potpolje 010a i da li je u potpolju 215a podatak o tome da knjiga sadrži više od 50 strana.
100.	001ct, 70X	F	Ako zapis za sastavni deo (001c = "a") i njegov nadređeni zapis (ID = 4641) sadrže potpolje 001t, te istu odrednicu (70Xabcdf) sa istim kodom za autorstvo (70X4), polje 70X u zapisu za sastavni deo ili izvor mora da sadrži indikator za isključivanje iz personalne bibliografije (1. indikator je 2).
101.	001ct, 105e	F	Ako je 001c = "m" i 001t = "2.01", potpolje 105e je obavezno.
102.	001t, 4641	W	Proverava se da li nadređeni zapis (ID iz 4641) zapisa s tipologijom 001t = "1.16" sadrži potpolje 001t.
103.	001bc, 017, 337, 856	W	Ako je 001b = "l" i 001c ≠ "a", proverava se da li postoji polje 017 ili 337 ili 856.
104.	7024, 105b	W	Ako potpolje 7024 sadrži jedan od kodova "991", "992",

	Polje	Greška	Opis
			"993" ili "994", proverava se da li sadržaj potpolja 105b počinje sa "m" ili sa "p".
105.	011as	F	Broj "0000-0000" ne može se unositi u potpolja a i s u polju 011.
106.	100d, 100b	F	Potpolje 100d je obavezno, ako je 100b = "a", "b", "c", "g" ili "j".
107.	100l, 101ag	W	<p>Proverava se podudaranje koda za jezik u potpolju 101g (ili prvom potpolju 101a, ako potpolje 101g ne postoji u zapisu) i koda za pismo u potpolju 100l. Pravilne su kombinacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – "ger", "eng", "ita", "spa", "fre", "scr", "slv", "bos", "alb", "hun", "slo", "cze", "pol", "dut", "fin", "por", "swe", "nor", "dan" i "ba"; – "scs" i "cb" ili "ba"; – "srp" i "cb" ili "ba"; – "mac" i "cc"; – "rus", "bel", "bul", "mol", "mon", "ukr", "bug", "taj", "tar", "tut", "tuk" i "ca"; – "kir", "kaz", "oss", "uzb", "aze" i "ba" ili "ca" ili "fa"; – "che", "rum" i "ca" ili "ba"; – "chu" i "oc"; – "grc", "gre" i "ga"; – "jpn" i "da"; – "chi" i "ea"; – "heb", "yid", "jrb", "lad" i "ha"; – "ara", "per", "oto", "may", "pus", "urd", "ira" i "fa"; – "kor" i "ka"; – "tha" i "ia"; – "hin", "mar", "nep" i "ja"; – "san" i "ja" ili "ia". <p>Za jezike, koji gore nisu navedeni, pismo se ne proverava.</p>
108.	102a	W	Ako je 001c = "a", proverava se da li u nadređenom zapisu postoji potpolje 102a sa identičnim sadržajem.
109.	100il	F	Ako potpolje 100l ≠ "ba" i 100l ≠ "c*", mora da postoji potpolje 100i (važi za sisteme koji koriste latinicu i ćirilicu). Ako potpolje 100l ≠ "ba", mora da postoji potpolje 100i (važi za sisteme koji koriste samo latinicu).
110.	100h, 90X36	W	<p>Za svaku od vrednosti 2. indikatora 0, 1, 3 ili 4 u zapisu sme da postoji samo po jedno polje 900. Polja 901 i 902 sa istim indikatorom mogu da se ponove, međutim, samo onda ako sadrže potpolje 6 s različitim sadržajem.</p> <p>Proveravaju se samo polja 90X koja ne sadrže potpolje 3.</p> <p>Kontrola se izvodi samo ako je 100h = "scs" ili "srp".</p>
111.	001c, 100bcd	W	<p>Ako je 001c = "a" i 100b = "d", "g" ili 100b ne postoji, a istovremeno je u nadređenom zapisu za izvor 100b = "a" ili "b", proverava se da li je:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 100c (članak) ≥ 100c (nadređeni zapis) i – 100c (članak) ≤ 100d (nadređeni zapis) <p>Isto važi i za potpolje 100d kod članka, ako on postoji.</p>

	Polje	Greška	Opis
112.	001c, 100bcd	W	Ako je 001c = "a" i 100b = "d", "g" ili 100b ne postoji, a istovremeno je u nadređenom zapisu za izvor 100b = "c", proverava se da li je: – 100c (članak) ≥ 100c (nadređeni zapis) Isto važi i za potpolje 100d kod članka, ako on postoji.
113.	200f, 205f, 225f	F	Ako je potpolje f ponovljeno i sledi neposredno nakon prethodnog, u ponovljenom potpolju f na prvom mestu mora da bude znak jednakosti.
114.	001bct, 110a	F	Ako je 001c = "i", u slučaju unete tipologije mora biti ispunjen jedan od dva uslova: – 001b = "l" i 110a = "g" i u 001t je jedna od tipologija "2.06", "2.30", "2.31", "2.32" ili – 110a = "e" i u 001t je jedna od tipologija "2.01", "2.02", "2.06", "2.25".
115.	017a2	F	Ako postoji polje 017, moraju da postoje potpolja a i 2.
116.	001ax	F	Ako je 001a = "d", u 001x mora da postoji identifikacioni broj zapisa koji treba preuzeti.
117.	600abcdf	F	Potpolja cdf dozvoljena su samo nakon potpolja a i b.
118.	100bd	F	Ako je 100b = "b", onda 100d mora biti različit od "9999".
119.	001b, 115agk, 116a, 117a, 124b, 126a, 135b	W	Proverava se prisutnost kodiranih polja za pojedinu vrstu neknjižne građe: – ako je 001b = "g", proverava se prisutnost potpolja 115a te jednog od potpolja 115g i 115k; – ako je 001b = "k", proverava se prisutnost potpolja 116a; – ako je 001b = "r", proverava se prisutnost potpolja 117a; – ako je 001b = "e" ili "f", proverava se prisutnost potpolja 124b; – ako je 001b = "i" ili "j", proverava se prisutnost potpolja 126a; – ako je 001b = "l", proverava se prisutnost potpolja 135b.
120.	001t, 320a, 4641	W	Ako u 001t postoji jedan od kodova "1.01", "1.02", "1.16", proverava se prisustvo potpolja 320a. Prisustvo polja 320 proverava se i za kodove "1.06" i "1.08", ali samo onda kada nadređeni zapis (ID iz 4641) sadrži jedan od kodova 001t = "2.31" ili "2.32".
121.	017a2	F	Ako je 0172 = "doi", potpolje a ne sme da počinje nizom "http://" i ne sme da sadrži niz "dx.doi.org".
122.	115akl	F	Ako polje 115 sadrži potpolje k ili potpolje l, mora da sadrži i potpolje 115a = "c".
123.	001bc, 011a, 4641	W	Proverava se da li se podudaraju kodovi u potpolju 001b u zapisu za sastavni deo (001c = "a") i njegovom nadređenom zapisu (ISSN iz 011a ili ID iz 4641), premda samo ako u nadređenom zapisu 001b ≠ "m".

Legenda za vrste grešaka:F (*Fatal*)

– Zapis ne možemo da pohranimo dok greška ne bude ispravljena.

W (*Warning*), I (*Information*) – Program upozorava na moguću grešku.

C.3 ĆIRILICA

Osim latinice, programska oprema COBISS u principu omogućuje i upotrebu ćirilice. U nekim sistemima, na primer u Sloveniji, biblioteke su se odlučile za transliteraciju ćirilice u latinicu, a u drugim, na primer u Srbiji, podaci se unose u ćirilici. U sistemima, u kojima se koristi transliteracija, unos ćirilice je onemogućen. Ostali sistemi mogu da koriste dole navedene ćirilične znake.

Programska oprema omogućuje jedinstveno pretraživanje bez obzira na pismo na kojem su podaci upisani. U trećem stupcu tabele, uz svaki ćirilični znak dopisan je njegov ekvivalent za pretraživanje u latinici.

Za neke znake, njihovi ekvivalenti u latinici upisani su u italiku. Ti se znaci razlikuju od transliterisanih znakova koji su propisani u pravilima Eve Verone *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*.

Tabela C.3-1: Skup COBISS znakova – ćirilica

Znak	Kod u bazi	Pretraživanje u latinici	Jezik
А а	065 097	A a	
Б б	066 098	B b	
В в	086 118	V v	
Г г	071 103	G g	
Ґ ґ	153 212	Ѓ ѓ	rusinski, ukrajinski
Д д	068 100	D d	
Ѓ ѓ	154 213	Ѓ ѓ	makedonski
Ђ ђ	144 204	Đ đ	srpski
Е е	069 101	E e	
Ё ё	151 210	Ё ё	beloruski, rusinski, ruski
Є є	007 074 101 007 106 101	<i>Je je</i>	rusinski, ukrajinski
Ж ж	188 249	Ž ž	
З з	090 122	Z z	
С с	068 122 100 122	Dz dz	makedonski
И и	073 105	<i>I' i</i>	bugarski, makedonski, rusinski, ruski, srpski, ukrajinski
І і	157 215	<i>İ i</i>	beloruski, rusinski, ukrajinski
Ї ї	159 217	İ ĩ	rusinski, ukrajinski
Ј ј	074 106	J j	makedonski, srpski
Ў ў	155 214	<i>Î î</i>	beloruski, bugarski, rusinski, ruski, ukrajinski
К к	075 107	K k	

¹ Transliteracija se razlikuje samo kod znaka И koji je deo teksta na ukrajinskom jeziku.

Znak	Kod u bazi	Pretraživanje u latinici	Jezik
Л л	076 108	L l	
Љ љ	076 106 108 106	Lj lj	makedonski, srpski
М м	077 109	M m	
Н н	078 110	N n	
Њ њ	078 106 110 106	Nj nj	makedonski, srpski
О о	079 111	O o	
П п	080 112	P p	
Р р	082 114	R r	
С с	083 115	S s	
Т т	084 116	T t	
Ќ к	160 218	Ќ к	makedonski
Ѓ г	142 201	Ѓ г	srpski
У у	085 117	U u	
Ў ў	184 246	Ў ў	beloruski
Ф ф	070 102	F f	
Х х	072 104	H h	
Ц ц	067 099	C c	
Ч ч	141 200	Č č	
Џ џ	068 249 100 249	Dž dž	makedonski, srpski
Ш ш	175 233	Š š	
Щ щ	007 175 201 007 233 201	Šć šć	bugarski, rusinski, ruski, ukrajinski
Ъ ъ	252 007 252	" "	bugarski, ruski
Ы ы	089 121	Y y	beloruski, rusinski, ruski
Ь ь	253 007 253	' '	beloruski, bugarski, rusinski, ruski, ukrajinski
Э э	149 208	È è	beloruski, ruski
Ю ю	007 074 117 007 106 117	Ju ju	beloruski, bugarski, rusinski, ruski, ukrajinski
Я я	007 074 097 007 106 097	Ja ja	beloruski, bugarski, rusinski, ruski, ukrajinski
'	254	'	

E.1 BIBLIOGRAFSKE BAZE PODATAKA

Tabela E.1-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u bibliografskim bazama podataka

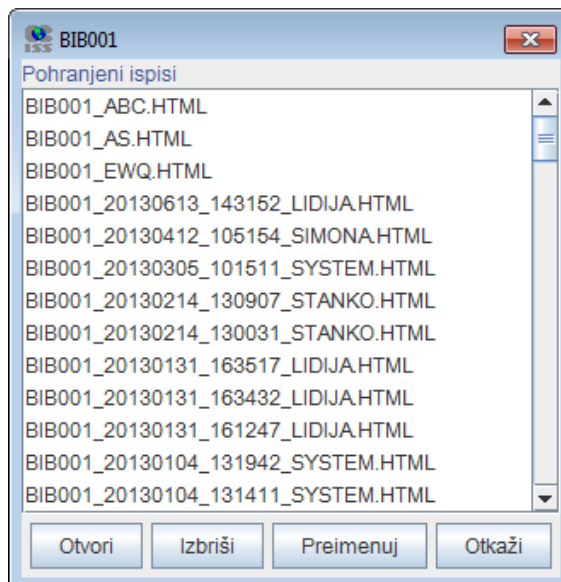
Atribut	Podaci za prikaz
Autor	700abctdf, 701abctdf, 710abctdfgh, 711abctdfgh
Autor – korporacija	710abctdfgh, 711abctdfgh, 712abctdfgh
Autor – osoba	700abctdf, 701abctdf, 702abctdf
Bibliografski nivo	001c
Broj obaveznog primerka	021ab
Broj zvanične publikacije	022ab
COBISS.XX-ID	ID
COBISS sistem	Dvoslojna oznaka sistema
CODEN	040a
Datum kopiranja	Datum prvog preuzimanja iz COBIB-a
Datum kreiranja	Datum kreiranja
Datum redakcije	Datum poslednjeg ažuriranja
Dodatak naslovu	200e
Druge klasifikacije	686abc
Drugi standardni identifikatori	017ab
Država izdavanja	102a
Fizički oblik	106a, 115a, 116a, 117a, 124b, 126a, 130a, 135b
Fizički opis	215acde
Godina izdavanja, distribucije itd.	210d
Godina izdavanja	100c
ID starog/originalnog zapisa	001ex
Impresum	210abctdfgh
ISBN	010a
ISMN	013a
ISSN	011ecf
ISSN izvora	011as
Izdanje	205abdfg
Izdavač	210c
Izdavački broj	071ab
Izvor	200ahi (matična jedinica sastavnog dela u monografskoj publikaciji) 200ahi (matična jedinica sastavnog dela u kontinuiranom izvoru) i 011a, 215gihk (sastavni deo)
Je nastavak	430ax
Jedinstveni naslov	500abhiklmnrstu
Jezik libreta itd./Jezik titla	101hj
Jezik teksta	101a
Jezik teksta/originala	101ac
Ključni naslov	530ab
Kod za ilustracije	105a
Kod za književni oblik	105f

Atribut	Podaci za prikaz
Kod za namenu	100e
Kopije u lokalnim bazama podataka	998
Kreator	Kreator zapisa
Lično ime kao predmetna odrednica	600abcdfwxyz
Lokalni broj (LB)	000g
Matematički podaci	206a
Matična publikacija priloga	422ax
Mesto izdavanja	210a
Mesto proizvodnje	210e
Napomena o bibliografijama	320a
Napomena o disertaciji	328adefg
Napomena o izvođačima	323a
Napomena o izvoru	317a059
Napomena o korisnicima	333a
Napomena o nagradi	334a
Napomena o originalu	324a
Napomena o postupku	318abcdefghijklnopr059
Napomena o primerku	316a059
Napomena o referencama	321a
Napomena o reprodukciji	325a
Napomena o sadržaju	3270a
Napomena o saradnicima kod nastanka jedinice	322a
Napomena o sistemskim zahtevima	337a
Napomena o učestalosti	326a
Napomena o vrsti elektronskog izvora	336a
Napomene	300a, 320a, 326a, 328a, 336a, 337a
Naslov	200acehi
Naslov i podaci o odgovornosti	200abcdefghi
Naslov podređenog dela	200i
Nastala spajanjem	436ax
Nastavlja se kao	440ax
Naziv korporacije kao predmetna odrednica	601abcdefghwxyz
Odrednica glavnog listića	503a, 700abcd, 710abcdefgh
Opšta napomena	300a
Opšta oznaka građe	200b
Ostale kontrolisane predmetne odrednice	602afwxyz, 605ahiwxyz, 606awxyz, 607awxyz, 608awxyz, 609awxyz
Ostali linkovi	481a, 482a, 488ax
Ostali prethodni naslovi	431ax, 434ax, 435ax
Oznaka podređenog dela	200h
Oznaka za godinu izdavanja	100b
Podaci o zapisu	001aghx
Podatak o izdanju	205a
Podzbirka	411ax
Podzbirka uz	410ax
Pogrešan broj obaveznog primerka	021z
Pogrešan broj zvanične publikacije	022z
Pogrešan CODEN	040z

Otvara se spisak ispisa.

2. U delu prozora sa spiskom ispisa izaberemo odgovarajući ispis.
3. Izaberemo metodu **Ispisivanje / Pretraži pripremljene ispise ...**

Otvara se prozor **BIBXXX**.

Slika K.1-2: Primer prozora BIB001

4. Izaberemo odgovarajuću datoteku.
5. Kliknemo dugme **Otvori**.
S obzirom na format datoteke, bibliografija se otvara u web brauzeru. Imamo mogućnost da pohranimo datoteku na lokalni računar gde je otvaramo sa odgovarajućim programom.
6. Po potrebi, izabranu datoteku možemo i da preimenujemo, pri čemu oznaka izabrane definicije na početku naziva predstavlja nepromenljiv podatak.
7. Izabranu datoteku možemo i da izbrišemo sa spiska pohranjenih ispisa. Možemo da označimo i izbrišemo više datoteka istovremeno.

Upozorenje:

Na spisku pripremljenih ispisa automatski se brišu svi ispisi koji su stariji od 7 dana, osim 100 ispisa koji su poslednji kreirani ili najviše 400 preimenovanih ispisa.

Mogućnosti ...

Po istom postupku pretražimo i datoteke sa spiskovima predmetnih odrednica, s tim što u levom delu prozora **Bibliografije, predmetne odrednice ...** otvorimo direktorijum **Vrste ispisa** i izaberemo grupu **Predmetne odrednice**.

K.1.3 Priprema parametarskih datoteka

Kod bibliografija iz grupa BIB2XX – personalne bibliografije, BIB5XX – bibliografije odeljenja i BIB6XX – bibliografije ustanova imamo mogućnost upotrebe parametarskih datoteka.

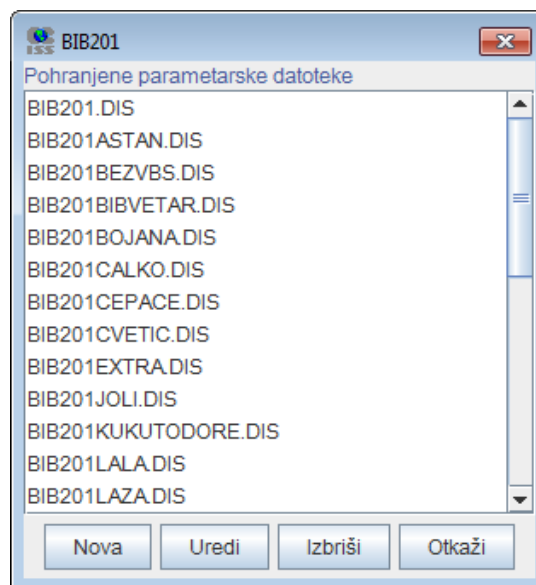
Na taj način istovremeno možemo da pripremimo više personalnih bibliografija sa istim parametrima, bibliografiju odeljenja ili bibliografiju ustanove. U tu svrhu unapred treba pripremiti datoteku sa personalnim odrednicama ili šiframa istraživača (datoteka tipa *dis*), odnosno datoteku sa unetim dužim zahtevom za pretraživanje (datoteka tipa *sel*). Priprema personalnih bibliografija, bibliografija odeljenja ili bibliografija ustanova opisana je u priručniku *COBISS2/Ispisi*, pogl. 5.2, 5.3. i 5.4.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografije, predmetne odrednice ...**

1. U delu prozora s grupama definicija otvaramo mapu **Vrste ispisa / Bibliografije** i izaberemo grupu u kojoj se nalazi željeni ispis.
Otvora se spisak ispisa.
2. U delu prozora sa spiskom ispisa izaberemo odgovarajući ispis.
3. Izaberemo metodu **Ispisivanje / Priprema parametarskih datoteka**.

Otvora se prozor **BIBXXX**.

Slika K.1-3: Primer prozora BIB201

4. Za **dodavanje** nove parametarske datoteke kliknemo dugme **Nova**.

Otvora se prozor **Naziv datoteke** u koji unesemo naziv bez dijakritičkih znakova. Prvi deo naziva datoteke, npr. BIB201, mora ostati nepromenjen. Nakon naziva, u padajućem spisku se podrazumevano ispisuje tip datoteke *dis*.

U datoteku upisujemo podatke za svaku osobu u svoj red. Možemo uneti personalnu odrednicu ili šifru istraživača. Zbog bolje preglednosti, uz šifru istraživača u istom redu možemo dopisati i prezime i ime ili neki drugi komentar.

Ako u padajućem spisku izaberemo tip *sel*, u datoteku možemo da upišemo duži zahtev za pretraživanje, odnosno zahtev za pretraživanje koji više puta želimo da upotrebimo. Zahtev za pretraživanje može biti proizvoljne dužine.

5. Za **menjanje** postojeće parametarske datoteke najpre izaberemo odgovarajući datoteku, a zatim kliknemo dugme **Uredi**.

Otvora se prozor s nazivom izabrane datoteke u kojem dopunjavamo ili menjamo tekst.

6. Za **brisanje** postojeće parametarske datoteke najpre izaberemo odgovarajuću datoteku, a zatim kliknemo dugme **Izbriši**.
7. Ako postupak želimo da prekinemo, kliknemo dugme **Otkazi**.

Upozorenje:

Na spisku pohranjenih parametarskih datoteka prikazano je najviše 1000 datoteka.